

La mortalitat del 2022 a casa nostra encara va ser el 15% més alta que la d'abans de la covid

► Bages, Berguedà, Anoia i Alt Urgell van tenir una xifra de defuncions més alta que la del 2021, tot i que en el conjunt de l'àrea d'influència de Regió7 hi va haver un miler de morts menys que en el devastador primer any de la pandèmia, el 2020

David Bricollé
MANRESA

■ El 2022 va tancar un trienni en què, per impacte directe de la covid-19, les xifres de defuncions es van situar, any rere any, clarament per damunt de la mitjana. Malgrat que quan va arrencar l'any ja feia 12 mesos que s'havia començat a vacunar la població, el 2022 encara va arrossegar de ple la incidència mortal de la pandèmia. No només això, sinó que la xifra final de defuncions encara va ser superior a la de l'anterior. Així ho posen de manifest les dades de defuncions corresponents a l'any passat, que recentment ha fet públiques l'Institut d'Estadística de Catalunya.

De fet, se'n pot fer una lectura de dues cares. Es posa de manifest que el 2022 (com es deia, el segon amb vacunació de la covid) hi va haver un descens notable de l'impacte mortal respecte al del 2020, primer any de la pandèmia. Però alhora es fa evident la forta incidència que encara va tenir la pandèmia amb un panorama de registres molt elevats de defuncions, la qual cosa es constata quan es compara amb les mitjanes dels vint anys d'aquest segle anterior a l'arribada de la covid-19.

La dada que ho resumeix és la següent: a les set comarques de casa nostra hi va haver l'any passat un total de 4.268 defuncions, mentre que la mitjana anual d'aquest segle abans de la pandèmia era de 3.708. Per tant, encara parlem de mig miler més, el que vol dir que la mortalitat del 2022 encara va ser el 15% més elevada que en els anys d'abans de la pandèmia.

A més a més, com es deia, en aquest global també hi ha un lleuger augment en relació amb el 2021. En concret, 107 defuncions més, que equivalen a un augment del 2,5%. Si bé és veritat que, si ho comparem amb el tràgic primer any de la covid (amb un efecte de nou mesos i mig), la xifra és infinitament més positiva, ja que parlem de prop d'un miler menys de defuncions (el 18% menys). Però és que el registre del 2020 en aquest conjunt de territoris de l'àrea d'influència de Regió7 feia feredat: van ser un total de 5.217 morts, el 40% més que la mitjana dels vint anys precedents.

Obviament, no tot l'increment per damunt de la mitjana és degut a la pandèmia, però al mateix temps no hi ha dubte que sobre ella cal

carregar la major part d'aquesta accentuada variació a l'alça respecte de les mitjanes precedents.

El 2022 hi va haver quatre de les set comarques on el nombre de defuncions va tornar a repuntar en relació amb l'any anterior. Una d'elles, el Bages. Hi van morir 31 persones més que el 2021, fins a un total de 1.847 (un increment de l'1,7%). En termes relatius, l'augment més important es va registrar a l'Anoia, on hi va haver 103 defuncions més (1.178 en total), el que suposa un augment de gairebé el 10%. Igualment, n'hi va haver més al Berguedà (+3,9%) i a l'Alt Urgell (+1,7%). El descens més important va ser al Solsonès, amb una quarta part de defuncions menys, fins a un total de 143. També va baixar en relació amb el 2021 a la Cerdanya (-7,8%) i al Moianès (-3,3%). En el cas del Solsonès, que ara presenta aquesta baixada notable, cal tenir present que el 2021 va ser l'única que va tenir un registre de defuncions encara més alt que el primer any de la pandèmia, quan no hi havia vacunes.

Pel que fa a la referència respecte de la mitjana dels 20 anys anteriors a l'aparició de la covid-19, el nombre de morts al Bages el 2022 (1.847) va ser el 13,4% més elevat (la xifra anual del 2000 al 2019 era de 1.628). L'Anoia i la Cerdanya són els territoris que, clarament, van tenir l'any passat unes xifres de mortalitat més sobre de la mitjana. Gairebé el 28% en el primer cas, i una quarta part més en el segon (24,2%). L'excepció és l'Alt Urgell, que tant l'any passat com el 2021 va tenir xifres de defuncions just per sota de la mitjana anterior a la pandèmia.

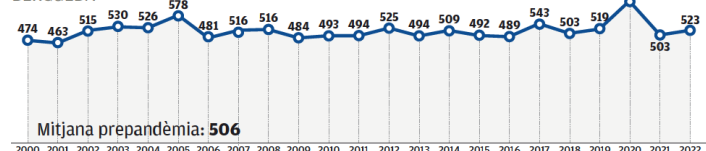
Si posem la lupa als municipis (agafant com a referència els més grans, en els quals les variacions són més simptomàtiques), al Bages crida l'atenció, en la comparació entre el 2022 i el 2021, l'augment de defuncions a Sant Fruitós (gairebé el 40%) i Santpedor (un terç més). A Manresa hi va haver un lleuger descens del 2,5%. Un total de 741 defuncions que, si les comparem amb les de l'any de l'arribada de la covid-19 (958), suposa una caiguda de la mortalitat del 22%. Entre el 2022 i el 2021, la capital de comarca que ha registrat una baixada més important de defuncions és Solsona (de 139 a 84, gairebé el 40% menys). A la que més ha augmentat és a Igualada (el 9,07%), seguida de Berga (4,2%).

Evolució de la mortalitat per comarques

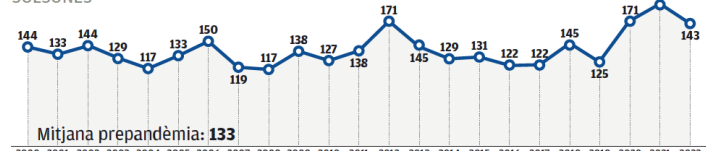
BAGES

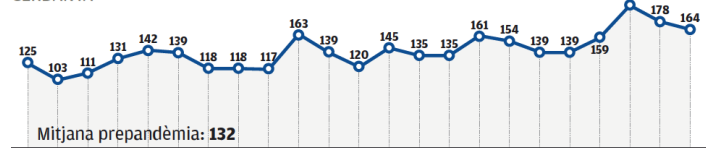
BERGUEDÀ

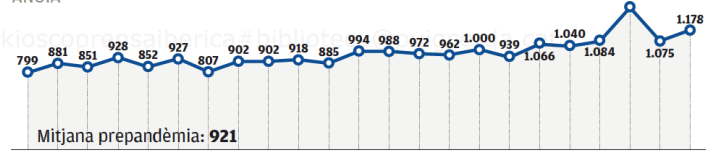
SOLSONÈS

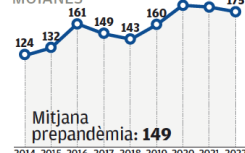
CERDANYA

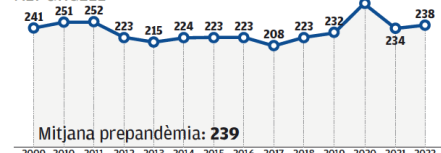
ANOIA

MOIANÈS

ALT URGELL

Font: Idescat

INFOGRAFIA / REGIÓ7

Les defuncions dels tres últims anys per comarques

Municipi	Defuncions 2020	Defuncions 2021	Defuncions 2022	Diferència total 2021-2022	Diferència en %
BAGES					
Aguilar de Segarra	5	4	2	-2	-50,00
Artés	81	57	63	6	10,53
Avinyó	34	31	34	3	9,68
Balsareny	50	47	47	0	0,00
Callús	31	14	18	4	28,57
Cardener	98	61	68	7	11,48
Castellbell i el Vilar	45	41	33	-8	-19,51
Castellfollit del Boix	4	3	4	1	33,33
Castellgali	36	22	29	7	31,82
Castellnou de Bages	6	5	5	0	0,00
Fonollosa	11	16	10	-6	-57,50
Gaià	5	2	2	0	0,00
Manresa	958	760	741	-19	-2,50
Màgriell	5	5	3	-2	-40,00
Monistrol de Montserrat	37	40	32	-8	-20,00
Mura	1	3	2	-1	-33,33
Narcís	115	69	66	-3	-4,35
Naves	77	63	73	10	15,87
El Pont de Vilomara	35	32	31	-1	-3,13
Rajadell	10	7	5	-2	-28,57
Sallent	112	91	98	7	7,69
Sant Feliu Sasserra	9	7	7	0	0,00
Sant Fruitós de Bages	79	51	71	20	39,22
Sant Joan de Vilatorrada	126	96	88	-8	-8,33
Sant Mateu de Bages	7	11	8	-3	-27,27
Sant Salvador de G.	37	23	26	3	13,04
Sant Vicenç de Castell	118	96	102	6	6,25
Santpedor	103	72	97	25	34,72
Súria	102	87	78	-9	-10,34
Talamanca	1	2	4	2	100,00
TOTAL	2.338	1.816	1.847	31	1,71
BERGÜEDÀ					
Avià	33	27	21	-6	-22,22
Baga	53	24	25	1	4,17
Berga	224	188	196	8	4,26
Borredà	5	7	3	-4	-57,14
Capolat	2	0	1	1	50,00
Casserres	19	21	26	5	23,81
Castell de l'Areny	0	0	0	0	0,00
Castellar de n'Hug	4	4	5	1	25,00
Castellar del Riu	4	1	1	0	0,00
Cercs	21	15	14	-1	-6,67
L'Espanyola	3	2	5	3	150,00
Fígols	3	2	1	-1	-50,00
Gironella	73	67	61	-6	-8,96
Sisclareny	0	0	0	0	0,00
Sósol	2	4	2	-2	-50,00
Guardiola de Berguedà	14	15	9	-6	-40,00
Montclar	1	0	2	2	200,00
Montmajor	9	5	5	0	0,00
La Nou de Berguedà	2	4	2	-2	-50,00
Olvan	12	14	9	-5	-35,71
La Pobla de Lillet	33	27	20	-7	-25,93
Puig-reig	83	59	87	28	47,46
La Quar	1	0	0	0	0,00
Sagàs	1	1	3	2	200,00
Saldes	2	2	7	5	250,00
Sant Jaume de Frontanyà	1	0	0	0	0,00
Sant Julià de Cerdanyola	4	3	3	0	0,00
Santa Maria de Merlès	2	0	2	2	100,00
Valcebres	1	2	2	0	0,00
Vilada	12	6	10	4	66,67
Viver i Serrateix	3	3	1	-2	-66,67
TOTAL	637	503	523	20	3,98
CERDANYA					
Alp	12	11	10	-1	-9,09
Belver de Cerdanya	24	19	27	8	42,11
Bolvir	4	4	2	-2	-50,00
Das	0	0	0	0	0,00
Fontanals de Cerdanya	4	7	2	-5	-71,43
Ger	4	4	1	-3	-75,00
Guil de Cerdanya	4	2	4	2	100,00
Isòvol	2	5	3	-2	-40,00
Lies de Cerdanya	6	4	2	-2	-50,00
Llivia	18	15	14	-1	-6,67
Meranges	0	0	1	1	100,00
Montellà i Martinet	9	8	7	-1	-12,50
Prats i Sansor	1	3	0	-3	-100,00
Prullans	2	4	3	-1	-25,00
Puigcerdà	107	90	87	-3	-3,33
Riu de Cerdanya	0	0	0	0	0,00
Urgel	4	2	1	-1	-50,00
TOTAL	201	178	164	-14	-7,87

Font: Idescat

Municipi	Defuncions 2020	Defuncions 2021	Defuncions 2022	Diferència total 2021-2022	Diferència en %
MOIANES					
Calders	9	15	10	-5	-33,33
Castellcir	12	21	18	-3	-14,29
Castellterçol	50	49	52	3	6,12
Collsuspina	1	1	2	1	100,00
L'Estany	16	8	4	-4	-50,00
Granera	0	0	2	2	---
Moia	72	68	68	0	0,00
Monistrol de Calders	7	8	7	-1	-12,50
Sant Quirze Safaja	6	3	3	0	0,00
Santa Maria d'Oïó	10	8	9	1	12,50
TOTAL	183	181	175	-6	-3,31
SOLSONÈS					
Castellar de la Ribera	4	1	0	-1	-100,00
Clariana de Cardener	0	2	3	1	50,00
La Coma i la Pedra	3	4	2	-2	-50,00
Guixers	1	2	2	0	0,00
Lladurs	3	3	2	-1	-33,33
Llivera	2	1	2	1	100,00
La Molosa	2	0	0	0	0,00
Naves	7	2	0	-2	-100,00
Oden	4	1	5	4	400,00
Olius	3	6	10	4	66,67
Pinell de Solsonès	0	5	5	0	0,00
Pindós	0	8	5	-3	-37,50
Riner	0	2	4	2	100,00
Sant Llorenç de Morunys	20	14	19	5	35,71
Solsona	119	139	84	-55	-39,57
TOTAL	171	190	143	-47	-24,74
ANOIA					
Angençola	0	2	3	1	50,00
Bellprat	3	0	1	-1	-100,00
El Bruc	11	10	11	1	10,00
Cabrera d'Anoia	9	12	13	1	8,33
Calaf	51	31	44	13	41,94
Calonge de Segarra	4	4	1	-3	-75,00
Capellades	77	49	63	14	28,57
Carme	6	9	3	-6	-66,67
Castellfollit de Riubregàs	3	2	0	-2	-100,00
Castellolí	6	5	6	1	20,00
Copons	3	4	2	-2	-50,00
Castellfollit de Pirola	43	20	20	0	0,00
Igualada	476	375	409	34	9,07
Jorba	10	4	3	-1	-25,00
La Lacuna	10	13	16	3	23,08
Masquefa	72	65	62	-3	-4,62
Montmaneu	1	2	1	-1	-50,00
Odena	30	26	27	1	4,23
Orpi	1	1	1	0	0,00
Piera	172	169	166	-3	-1,76
La Pobla de Claramunt	26	17	19	2	11,76
Els Prats de Rei	4	7	6	-1	-14,29
Pujalt	3	1	2	1	100,00
Rubió	2	4	3	-1	-25,00
Sant Martí de Tous	15	7	7	0	0,00
St. Martí Sesgueioles	7	3	4	1	33,33
St. Pere Sallaviçera	3	1	1	0	0,00
Sta. Margarida de Montbui	145	68	88	20	29,41
Sta. Maria de Miralles	2	2	2	0	0,00
La Torre de Claramunt	37	26	21	-5	-19,23
Vallbona d'Anoia	17	9	14	5	55,56
Veciana	1	2	4	2	100,00
Vilanova del Camí	152	124	126	2	1,61
TOTAL	1.402	1.075	1.178	103	9,58
ALT URGELL					
Albs i Cerc	2	7	5	-2	-28,57
Arsega	0	0	0	0	0,00
Bassella	3	5	3	-2	-40,00
Cabó	2	0	1	1	50,00
Casa	1	0	0	0	0,00
Coll de Nargó	12	6	5	-1	-16,67
Estamariu	1	1	1	0	0,00
Fígols i Alinyà	1	5	3	-2	-40,00
Josa i Tixier	2	1	0	-1	-100,00
Monferrer i Castellbò	8	5	5	0	0,00
Oliana	35	30	29	-1	-3,33
Organyà	16	10	17	7	70,00
Peramola	10	4	6	2	50,00
El Pont de Bar	3	4	1	-3	-75,00
Ribera d'Urgell	10	6	12	6	100,00
La Seu d'Urgell	167	140	142	2	1,43
Les Valls d'Aguilar	3	3	2	-1	-33,33
Les Valls de Valira	6	5	5	0	0,00
La Vansa i Fómols	2	2	1	-1	-50,00
TOTAL	285	224	228	4	1,71

INFOGRAFIA / REGIÓ7

Atenció a un pacient de covid, el juliol del 2022. ARXIU/MIQUEL DE POBES (ALTRAH)

El gener va ser el mes més fatídic d'un tercer any que s'obria amb testos massius

► Les primeres 5 setmanes van ser les que van registrar més defuncions, amb un pic la setmana 4 (1.790 morts)

DAVID BRICOLLÉ. MANRESA

■ L'1 de gener del 2022 es va instal·lar a Manresa, a prop del CAP Bages, una carpa per fer tests d'antígens ràpids. Hi van passar 122 persones, de les quals en van resultar 35 de positives, amb covid. Aquest era l'escenari d'arrencada d'un 2022 en el qual al conjunt de Catalunya es van registrar 70.706 defuncions, de les quals 35.395 eren homes i 35.311 dones, amb una taxa bruta de mortalitat de 9,02 defuncions per 1.000 habitants. En relació amb el 2021, es va registrar un augment de 1.364 defuncions, l'1,97% en termes relatius.

Per mesos, els d'hivern van ser els de més mortalitat, tot i que també es va registrar un segon pic a l'estiu. L'any 2022, el mes de gener va registrar el màxim de defuncions (7.452), seguit del mes de desembre (6.866) i dels mesos de febrer (6.031) i juliol (6.450), tots dos amb el mateix nombre mitjà de

defuncions diàries (215). Els mesos amb menor mortalitat van ser el setembre (4.828) i l'octubre (5.358).

El nombre mitjà de defuncions diàries va ser de 193. El 18, 26 i 27 de gener van ser els dies amb més defuncions (272 cadascun). Les defuncions diàries van superar el nombre de 250 nou dies de gener i, fora d'aquests mes, tres dies de febrer (els dies 3, 4 i 9), dos de desembre (els dies 15 i 20) i el 19 de juliol.

Per setmanes, la mitjana anual de defuncions va ser de 1.350. Les primeres 5 setmanes de l'any van ser les que van registrar més defuncions (272 cadascun). Fora del mes de gener, les setmanes 50 i 51 (desembre) van ser les de més defuncions, seguides de la setmana 29 (juliol).

Per àmbits territorials, les Terres de l'Ebre (12,18%), l'Alt Pirineu i Aran (10,56%) i Ponent (10,25%) van registrar les taxes brutes de mortalitat més altes, si bé cal tenir en compte que són els àmbits que presenten una població més envellida. D'altra banda, el Camp de Tarragona (8,78%), el Penedès (8,89%) i l'Àmbit Metropolità (8,90%) van registrar les taxes més baixes.